

Uddannelsesprogram

*Hoveduddannelsesforløb i intern medicin:
Endokrinologi.*

*Medicinsk Diagnostisk Center, Regionshospitalet
Viborg, Hospitalsenhed Midt*

*Hormon- og Knoglesygdomme + Steno Diabetes
Center Aarhus, Aarhus Universitetshospital*

Målbeskrivelsen 2014

Godkendt den 21.06.2024 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for endokrinologi, opnås i det daglige arbejde på de pågældende afdelinger. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([Link til aktuelle målbeskrivelse, SST](#)).

Uddannelsesprogrammet kan ses som en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

FIM: Fælles Intern Medicinske

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING.....	2
Forkortelser	2
INDHOLDSFORTEGNELSE	3
UDDANNELSESFORLØBETS OPBYGNING	5
1. FØRSTE ANSÆTTELSE - MEDICINSK DIAGNOSTISK CENTER, HE MIDT.	6
1.1 Præsentation af afdelingen	6
1.1.1 Introduktion til afdelingen	6
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	6
1.1.3 Uddannelsesvejledning	7
1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse	7
1.2 Uddannelsesplanlægning	8
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	8
Ambulatoriefunktionen	8
Stuegangsfunktionen	9
Akutfunktionen	9
Vagtfunktionen	9
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	10
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	16
1.4.1 Konferencer	16
1.4.2 Undervisning	16
1.4.3 Kursusdeltagelse	17
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage	18
1.6 Forskning og udvikling	18
1.7 Anbefalet litteratur	19
2. ANDEN ANSÆTTELSE - HORMON- OG KNOGLESYGDOMME (HOK), AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL.	20
2.1 Præsentation af afdelingen	20
2.1.1 Introduktion til afdelingen	20
2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	20
2.1.3 Uddannelsesvejledning	20
2.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse	21

2.2 Uddannelsesplanlægning	21
2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	21
Ambulatoriefunktionen	21
Stuegangsfunktionen	21
Vagtfunktion	22
2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	22
2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	29
2.4.1 Undervisning	30
2.4.2 Kursusdeltagelse	30
2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage/returdage	30
2.6 Forskning og udvikling	30
2.7 Anbefalet litteratur	30
3. TREDJE ANSÆTTELSE - MEDICINSK DIAGNOSTISK CENTER, HE MIDT	32
3.1 Præsentation af afdelingen	32
3.1.1 Introduktion til afdelingen	32
3.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	32
3.1.3 Uddannelsesvejledning	32
3.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	32
3.2 Uddannelsesplanlægning	32
3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	32
Ambulatoriefunktion	32
Multidisciplinær konference	32
3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	33
3.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	36
3.4.1 Undervisning	36
3.4.2 Kursusdeltagelse	36
3.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage	36
3.6 Forskning og udvikling	36
3.7 Anbefalet litteratur	36
4. EVALUERING AF DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE	37
5. NYTTIGE KONTAKTER	37

Uddannelsesforløbets opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
Medicinsk Diagnostisk Center, Regionshospitalet Viborg, Hospitalsenhed Midt.	Hormon- og Knoglesygdomme + Steno Diabetes Center Aarhus, Aarhus Universitetshospital,	Medicinsk Diagnostisk Center, Regionshospitalet Viborg, Hospitalsenhed Midt.
12 mdr.	36 mdr.	12 mdr.

1. Første ansættelse - Medicinsk Diagnostisk Center, HE Midt.

1.1 Præsentation af afdelingen

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Medicinsk Diagnostisk Center er en bred intern medicinsk afdeling med funktioner i Silkeborg, Viborg og Skive. Pr. 1/9 2024 vil afdelingen bestå af 3 sengeafsnit med tilhørende klinikker.

M1: 25 senge til nefrologi, gastroenterologi/hepatologi og endokrinologi.

M2: 25 senge til lungemedicin og infektion.

M3: 18 senge til geriatri og multisygdom.

Hjertesygdomme er en selvstændig afdeling med sengeafsnit med 25 senge og klinikker, som har fælles yngre læge stab med Medicinsk Diagnostisk Center.

Desuden har afdelingen en meget stor ambulant funktion med ambulatorier indenfor hvert grenspeciale samt Klinik for Medicinsk Udredning (KMU), der varetager udredning af patienter med symptomer, der kunne være kræft.

Sengeafsnittene er alle beliggende på matriklen i Viborg, hvor der også er vagtfunktion. Den ambulante funktion er overvejende på matriklerne i Silkeborg og Viborg. Der findes ambulante funktioner indenfor hjerte- og lungesygdomme på matriklen i Skive.

Der er speciallæger repræsenteret inden for 8 intern medicinske grenspecialer: endokrinologi, reumatologi, gastroenterologi/hepatologi, kardiologi, lungemedicin, geriatri, infektionsmedicin og nefrologi.

Både i dag og-vagtarbejde vil man desuden kunne have funktion i akutafdelingen og hjerteafdelingen.

Derfor vil uddannelseslægen få en bred intern medicinsk uddannelse i akutte og kroniske medicinske sygdomme, almindelige som sjældne, ved arbejde i afdelinger og ambulatorier, samt ved vagtarbejde, hvor man deltager i akut medicinsk kald og hjertestopkald.

Der er god supervision af ældre kolleger og speciallæger, så de medicinske kompetencer opnås. Samtidig trænes kommunikation og samarbejde med alle personalegrupper. Afdelingen har et godt uddannelses- og undervisningsmiljø, og i den individuelle uddannelsesplan vil der blive tilbudt administrative og organisatoriske opgaver, eksempelvis sundhedsfremmende tiltag. Uddannelseslægen er under hele opholdet med til at vejlede og uddanne alle yngre kolleger og studenter. Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som du følger de første 5 dage. Dette får du tilsendt inden ansættelsens begyndelse.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I det nedenstående link er uddannelsen i Medicinsk Diagnostisk center beskrevet

[Lægefaglig uddannelse - Til fagpersoner - Fagperson Hospitalsenhed Midt](#)

Yderligere oplysninger om den lægelige videreuddannelse på hospitalet og generelt kan findes på

[Lægelig videreuddannelse - Fagperson Hospitalsenhed Midt](#)

[Information om den lægelige videreuddannelse - Videreuddannelsesregion Nord \(videreuddannelsen-nord.dk\)](#)

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Som uddannelsessøgende læge på Medicinsk Diagnostisk Center tildeles man en hovedvejleder (endokrinologisk speciallæge) af den uddannelsesansvarlige overlæge.

Der er på sygehusniveau aftalt en fast struktur for vejledersamtaler, og der anvendes samtaleark. Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler sker på [Uddannelseslæge](#), hvor en individuel uddannelsesplan skal anføres efter hver vejledersamtale.

Der er en gang om måneden afsat tid til samtaler i stedet for morgenundervisning, se ugeskema. Herudover er der mulighed for at lave individuelle aftaler med hovedvejleder.

Det er afdelingens ansvar at sørge for at første vejledersamtale er planlagt. Det sker i forbindelse med introduktionsprogrammet, hvor uddannelseslægen introduceres til Uddannelseslæge.dk og første vejledersamtale planlægges i løbet de første 14 dage. Afdelingens uddannelsessekretær og UAO kontrollerer, at samtalerne bliver afholdt. Herefter påhviler ansvaret for gennemførelse af de senere uddannelsessamtaler samt dokumentation uddannelseslægen i samarbejde med hovedvejlederen.

Til introduktionssamtalen skal medbringes **et opdateret CV, karriereplan samt evt. handleplan fra din sidste 360 graders evaluering**. Der foreligger et hjælpeskema til gennemførelse af introduktionssamtalen. Desuden findes der en tjekliste over mulige emner til øvrige vejledersamtaler. Uddannelseslægen er ansvarlig for at kompetencer løbende godkendes af hovedvejleder på uddannelseslæge.dk.

Hvis muligt, tilstræbes det at H-lægen varetager rollen som hovedvejleder for en intro- eller KBU-læge.

På hospitalsniveau er det vedtaget at anvende generiske skemaer til uddannelsessamtaler. Disse kan findes på hjemmesiden.

For at sikre et hensigtsmæssigt uddannelsesforløb gennem alle 5 år, skal der i sidste 1/4 af ansættelsen - og senest i forbindelse med slutevalueringssamtalen gennemgås de punkter, der vil være relevante at informerer næste ansættelsesafdeling om. Denne information formuleres skriftligt i samarbejde mellem HU-lægen og vejleder/UAO/UALO, og det aftales, hvem der giver informationerne videre. Denne overdragelse kan evt. erstattes af et virtuelt møde med deltagelse af HU-lægen, dennes vejleder/UAO/UALO og kommende UAO/UALO

Den generelle beskrivelse af samtalsystemet finder du via dette link:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

Arbejdsopgaverne er til dels i den selvstændige akutafdeling, den selvstændige hjertemedicinske sengeafdeling og den selvstændige medicinske afdeling med 3 sengeafsnit, samt tilhørende klinikker. Den lægelige videreuddannelse af yngre læger er ikke berørt af opdelingen, og HU-læger har arbejdsfunktioner på alle tre afdelinger. Alle grenspecialer har tilhørende ambulatorier.

HU-lægen deltager sammen med det faste personale i stuegang og ambulatoriefunktion og arbejder tæt sammen med speciallæger og har dermed mulighed for mesterlære.

HU-lægen har også funktioner i den selvstændige akutafdeling. Her går HU-lægen i samarbejde med en medicinsk speciallæge stuegang på indlagte medicinske patienter.

Således opnår HU-lægen et meget bredt kendskab til intern medicinske speciale patienter samt til den akutte medicinske patient.

HU-lægen vil oftest starte i mellemvagtsslaget og efter individuel vurdering senere blive oplært til at kunne varetage bagvagtsfunktionen, initielt i dagtid og senere også i aften/nat tid.

Oversigt over HU-lægens funktioner i løbet af 1. ansættelse:

	1.-3. måned	4.-6. måned	7.-9. måned	9.- 12. måned
Vagtlag	Mellemvagt og afhængigt af individuel vurdering bagvagt.			
Afdelingstilknytning	M1	M2	Hjerteafsnittet	M1
Ambulatorier	Klinik for DM og Hormonsygdomme og evt. afdelingens øvrige klinikker, inkl. KMU			

I løbet af hoveduddannelsens 3. ansættelse vil hoveduddannelseslægen være tilknyttet M1 og med ambulant funktion i Klinik for DM og Hormonsygdomme i både Viborg og Silkeborg.

Hoveduddannelseslægen vil i 2. ansættelse indgå i bagvagtsfunktionen.

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens speciallæger fungerer som daglige kliniske vejledere og kan godkende opnåede kompetencemål. I arbejdstilrettelæggelsen tages videst muligt hensyn til uddannelsesmæssige forhold. Ud over de formelle samtaler finder løbende uddannelsesvejledning sted med udnyttelse af de læringssituationer, der opstår i den daglige kliniske praksis.

Feedback opnås i forbindelse med afvikling af stuegang, i ambulatorie- og vagtfunktioner og ikke mindst ved de daglige fælles konferencer i afdelingen.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Ambulatoriefunktionen

I Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme, Viborg og Silkeborg varetages udredning, kontrol og behandling af patienter med en lang række endokrinologiske lidelser. I løbet af 1. ansættelse vil der særligt være fokus på type 2 diabetes, thyreoideasygdomme og osteoporose. Derudover vil man varetage forundersøgelser af mere komplekse endokrinologiske patienter, hvor man i samråd med den i klinikken tilgængelige speciallæge udarbejder en plan for den videre udredning og behandling. Desuden lægges der op til at man i løbet af første år introduceres til ultralydsscanning af glandula thyreoidea efter mesterlære-princippet med sparring af endokrinologisk speciallæge. I første ansættelse tilstræbes det at HU-lægen har en fast ambulatoriedag hver anden uge i Klinik og Diabetes og Hormonsygdomme alternerende med en ambulatoriedag de øvrige uger i det team HU-lægen befinder sig.

Praktisk vejledning og supervision i ambulatorium og dagafsnit foregår **som mesterlære** sideløbende med kompetencevurdering. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet. Der er etableret parallelambulatorier, hvor uddannelseslægen sammen med mere erfarne læge har parallelle spor, hvor der er indlagt tid til supervision og kompetencevurdering (ved speciallæge).

Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kollegaer.

Stuegangsfunktionen

Stuegangen på M1, hvor HU-lægen vil have funktion i den første del af ansættelsen, starter med teammøde fra kl. 09.00. til kl. 09.15 i et af afdelingens 3 teams med deltagelse af dagens stuegangsgående læger, samt teamets plejepersonale og evt. terapeuter (team1 -nefrologi, team 2 -endokrinologi, team 3 - gastroenterologi). Uddannelseslægen vil forinden være allokeret til et bestemt team oftest sammen med en speciallæge fra det pågældende speciale. Det er den mest seniorer læge, der er teamleder til disse møder. I forbindelse med teammødet bliver patienterne fordelt mellem de stuegangsgående læger efter kompetence og evt. efter hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på jvf. den individuelle uddannelsesplan.

Det tilstræbes, at HU-lægen får kontinuitet i stuegangen og har mulighed for at følge de samme patienter, og selvstændigt lægge et udrednings- og behandlingsforløb. Kompetencevurderingen varetages af speciallæge.

Kl. 12.30-13.00 er der middagskonference, hvor komplekse forløb kan diskuteres og der er mulighed for feedback til den uddannelsessøgende læge.

Akutfdelingen

Som mellemvagt er der funktion i akutfdelingen (se vagtfunktion) Der vil være introduktion til opgaven i forbindelse med introduktionsprogrammet samt i følgevagter. Der vil altid være mulighed for supervision ved medicinsk speciallæge eller akutlæge. Der vil være mulighed for at træne mange af FIM_1 kompetencerne i denne funktion

Vagtfunktionen

Medicinsk Afdeling har 3 vagtlag:

Forvagt: Varetages primært af KBU, samt evt. nystartede intro- og AP-læger. Mødetider:

- Dagvagter kl. 8-21.

Mellemvagt: Varetages primært af intro læger og HU-læger i Intern Medicinsk rotation. Der vil være to mellemvagter i aften/nat.

Mellemvagt 1 vil primært være tilknyttet akutfdelingen og varetage modtagelsen og behandlingen af medicinske patienter dér.

Mellemvagt 2 vil primært have funktion på Hjertesygdomme og Medicinsk Sengeafsnit.

Bagvagt: Varetages primært af HU-læger.

Bagvagten går stuegang på intensiv afdeling, går tilsyn på andre afdelinger og løser akutte problemstillinger i de medicinske afdelinger. Bagvagten har i aftenvagten ansvar på stuegang med de medicinske sengeafdelinger, dog med mulighed for uddelegering til Mellemvagt 2, specifikt ift. aftenstuegang på M3

Mellem- og bagvagtslaget er i døgndækning og har tilstedeværelsesvagt med følgende mødetider:

- Dagvagter kl. 08.00 – 15.30
- Aften/nat vagter kl. 15.00 – 08.30
- Weekend: Dagvagter kl. 8.30-16 og aftenvagter kl. 15.30-09.00

Der er en **medicinsk speciallæge** til stede alle dage til kl. 21 med primærfunktion i Akutafdelingen.

Der er en **kardiologisk speciallæge** til stede alle dage fra kl. 08-21, inkl. weekenden.

Der er **nefrologisk døgndækkende beredskabsvagt** alle dage.

På Akutafdelingen er der en speciallæge i døgndækning.

Der vil være planlagte følgevagter inden HU-lægen går selvstændigt i vagt, også i forbindelse med skift af vagttag. HU-lægen vil også komme på hjertestopskursus inden første selvstændige vagt.

Funktionsbeskrivelser for vagtholdene findes på afdelingens hjemmeside.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier (SST.DK).

I dette uddannelsesprogram findes anvisning til i hvilke delansættelser og hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm.

Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse på det konkrete ansættelsessted er ligeledes beskrevet.

Vi anbefaler at mini-CEX indgår i kompetencevurdering opnået i klikker, sengeafsnit og i vagten.

360 graders evaluering:

Evalueringen af en del af kompetencerne (FIM 2-9 & E10-11) suppleres af en 360 graders evaluering, som gennemgås sammen med den uddannelsessøgende og afdelingens 360 graders feedback-facilitator. I den forbindelse udarbejdes en skriftlig handleplan for opfølgning som vil indgå i de efterfølgende samtaler med hovedvejlederen.

360-graders evaluering skal som minimum foregå midtvejs i 1. ansættelse og i slutningen af 3. ansættelse. Foregår elektronisk via feedbacksystem.net; igangsættes ved kontakt til UAO.

Nedenfor fremgår **tabel 1** som viser en oversigt over alle 9 FIM kompetencer og 11 endokrinologiske kompetencer, som skal opnås i løbet af hoveduddannelsen. Af tabel 1 ses det, at der arbejdes med alle kompetencer i løbet af alle tre ansættelser samt hvornår kompetencerne forventes godkendes.

Herefter er skitseret, i **tabel 2**, det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i 1. delansættelse af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen. En

komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Tabel 1

Oversigt over alle FIM-kompetencer og endokrinologiske kompetencer, som skal trænes og opnås i løbet af hoveduddannelsesforløbet.

Definition af kompetenceniveau er adapteret fra Dreyfuss (Dreyfuss SE & Dreyfuss HL. Mind over Machine. New York, Free Press, Macmillian, 1986, pp. 16-51)

- Novice: har hørt, set eller læst om. For proceduren gælder det, at man som minimum skal have set proceduren udført.
- Begynder: genkender tilstande, husker retningslinjer. Kan håndtere simple situationer, behov for supervision ved mere komplekse situationer.
- Kompetent: arbejder oftest selvstændigt, klarer avanceret problemløsning. Deltager i professionelle netværk, kan lede teams. Enkelte mangler. Lejlighedsvis supervision.
- Kyndig: håndtere komplekse tilstande. Velovervejet. Underviser andre. Lejlighedsvis supervision/konferencebeslutninger.

	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
FIM-1		X			
FIM-2				X	
FIM-3					X
FIM-4					X
FIM-5					X
FIM-6		X			
FIM-7		X			
FIM-8		X			
FIM-9			X		
	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
E1				X	
E2					X
E3				X	
E4					X
E5			X		
E6				X	
E7				X	
E8				X	

E9								X		
E10								X		
E11										X
Novice										
Begynder										
Kompetent										
Kyndig										

Intern medicinske kompetencer -		Opnået erfaringsniveau									
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
FIM-1	Varetage diagnostik, behandling, profylakse af de almindelige medicinske sygdomsmanifestationer, herunder at kunne afgøre om patienten skal henvises til andet speciale. Case-baserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug for hoveduddannelse.	S,V	S,V X	S,V	S,V	S,V	S,V	S,V	S,V	A,S,V	A,S,V
FIM-6	Gennemføre stuegang Direkte observation af stuegang, kompetencekort FIM6	S	S X	S	S	S	S	S	S	S	S
FIM-7	Varetage ambulatoriefunktion 360 graders feedback Casebaseret diskussion.	A	A X	A	A	A	A	A	A	A	A
FIM-8	Sikre den gode udskrivelse Audit af egne udskrivelsesnotater/epikriser Hjælpekema: auditskema,FIM8	V, S	V, S X	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S

Novice

Funktion for kompetenceopnåelse

Begynder
Kompetent
Kyndig

A = Ambulatorium

S = Stuegang

V = Vagt

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

1.4.1 Konferencer

Medicinsk Diagnostisk Center, Viborg

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Kl. 8-8.10 Fælles morgenkonference	Rapport fra vagtholdet med vagtens case 10 kliniske minutter Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb
Kl. 8.15-8.45	Undervisning	Alle hverdage – se detaljeret plan	Alle læger	
Kl. 12.30-13.00 Middagskonference	Gennemgang af indlagt patienter diskussion af behandlingsplaner .	Alle hverdage	Stuegangsgående læger	Patientforløb Specielle problemstillinger

1.4.2 Undervisning

Alle ansatte skal bidrage til undervisningen i afdelingen. Som HU-læge i afdelingen bør man i løbet af sin ansættelse bidrage case-fremlæggelser, undervisning af medicinstuderende, KBU' er o.l.

Herudover har afdelingen en lang række øvrige undervisningstilbud, som HU-lægen tager del i – enten som underviser eller deltager.

Undervisning i forbindelse med morgenkonference:

Medicinsk Diagnostisk Center, Viborg

- Mandag: 8.10-8.45: tilbud om kardiologisk undervisning til HU-lægen i 1. år
- Tirsdag: YL: YL-møde, Journal Club, invers feedback
- Onsdag: Staff meeting den 3. onsdag i hver måned, herudover YL undervisning (2.+ 4. onsdag). Den 1. onsdag hver måned er der Speciallægemøde på hospitalsniveau, og derfor mulighed for vejledersamtaler for YL
- Torsdag: Mulighed for lang undervisning kl. 8.10-8.45
- Fredag: YL undervisning

Medicinsk Diagnostisk Center, Silkeborg:

- Mandag: Kort morgenkonference 8.00-8.15
- Tirsdag: Speciallæger: Speciallægemøde i subspecialerne
- Onsdag: YL underviser
- Torsdag: Overlægerådsmøde, speciallægemøde. YL: Online fælles undervisning med Viborg /YL-møde
- 2 torsdage: Lang undervisning lokalt
- Fredag: Kort morgenkonference 8.00-8.15. Specialekonferencer.

Øvrige undervisnings-/uddannelsesstilbud:

- Akut uge: Hvert semester undervises en uge, mandag til fredag, efter morgenkonference i akutte medicinske problemstillinger. Alle tilstedeværende YL deltager og underviser. (Viborg)
- Hvert semester en undervisningsseance i KRAM faktorer og forebyggende tiltag.
- En gang årligt arrangeres 3 timers uddannelsesmøde for alle YL i Medicinsk Diagnostisk Center
- Studenterundervisning: Afdelingen varetager undervisning af medicinske studenter. Uddannelseslægen deltager i undervisning af studenter på afdelingen
- Simulationstræning: I afdelingen afholdes jævnligt simulationstræning for yngre læger og sygeplejerske. Undervisningen er case baseret, hvor modtagelse af den akutte patient trænes, herunder ABCDE-vurdering, kommunikation og teamsamarbejde. (Viborg)
- Det tilstræbes, at alle læger, der har været på kursus/deltaget i konferencer, fremlægger hovedpointer fra kurset/konferencen ved morgenkonference eller ved specialespecifik undervisning.

For mere detaljeret beskrivelse af konferencer, så vedhæftede fil:
[konferencer](#)

1.4.3 Kursusdeltagelse

Der skal søges om fri til kurser, kongresser etc.

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn til obligatoriske kurser, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (kursusansøgning til cheflægen og ønsker om fri til skemalægger) om kursets placering tidligst muligt og indenfor vanlig tidsfrist for ønsker.

Oversigt over obligatoriske kurser ses nedenfor. Udover de nedenstående kurser skal også de tre SOL-kurser være gennemført inden endt hoveduddannelse.

Endokrinologisk specialespecifikke kurser	Placering	Varighed	Tilmelding
Diabetes og ernæringsrelaterede sygdomme	1-5 år	4 dage	Tilmelder selv via DES's hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Thyreoidesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES's hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Knogle- og Calcium-metabolisk relaterede sygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES's hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Binyre-og gonadesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES's hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Hypofysesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES's hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Endokrinologisk laboratorieteknik	1-5 år	4 dage	Tilmelder selv via DES's hjemmeside: http://endocrinology.dk/

Fælles intern medicinske kurser	Placering	Varighed	Tilmelding
Akut Medicin	1-5 år	1 dag	Kurserne organiseres af Dansk Selskab for Intern Medicin. Når man har fået tildelt sin hoveduddannelsesstilling, vil man kort tid efter modtage
De 8-selskabers kursusdag	1-5 år	4 dage	
Rationel Farmakoterapi	1-5 år	2 dage	
Neurologi for interne medicinere	1-5 år	1 dag	
Psykiatri for interne medicinere	1-5 år	1 dag	

Rationel Beslutningsteori	1-5 år	1 dag	skriftligt materiale fra den Centrale Kursusledelse i Dansk Selskab for Intern Medicin. Man kan søge information på dsim.dk
Onkologi for interne medicinere	1-5 år	1 dag	
Den terminale patient	1-5 år	1 dag	
Den ældre patient	1-5 år	2 dage	

Kurstitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 1 (SOL 1) *	Første del	2 dage (eksternat)	Egen tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 2 (SOL 2) *	Sidste del (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat)	Egen tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 3 (SOL 3) *	Sidste del (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat) 1 dag (eksternat)	Egen tilmelding

SOL 1 (tilmelding) → <https://rm.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=15396>

SOL 2 (tilmelding) → <http://www.sst.dk>

SOL 3 (tilmelding) → <https://rm.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=43782>

Forskningstræningsmodul

Formålet med forskningstræningsmodulet er at sikre, at uddannelseslægen opnår kompetencer indenfor forskning. Modulet skal normalt **være påbegyndt indenfor 2 år af HU-stillingen og gennemført minimum 6 måneder før afslutning af uddannelsesforløbet**. Dette uddannelseselement er obligatorisk for læger. Der kan ansøges om dispensation ved Videreuddannelsessekretariatet, hvis man har gennemgået ph.d.-uddannelse eller skrevet disputats. Forskningstræningsmodulet har et samlet omfang af 148 timer svarende til **20 normale arbejdsdage** fordelt på 10 kursusdage og 10 dages selvstændigt arbejde med et mindre projekt samt vejledning og evaluering.

I videreuddannelsesregionerne udbydes et basiskursus i videnskabelig metode. Den uddannelsessøgende skal selv sikre sig tilmelding til forskningsmodulets tilhørende to kurser. Oplysningerne fås hos Videreuddannelsessekretariatet i de respektive uddannelsesregioner.

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage

Der er ikke fokuserede ophold under 1. ansættelse.

1.6 Forskning og udvikling

I Medicinsk Diagnostisk Center er der forskningsaktivitet med forskningsansvarlige overlæger og yngre læger inden for de fleste grenspecialer, samt stort fokus på kvalitetsarbejde.

Der er fokus på samarbejde med andre afdelinger og stor interesse i at engagere yngre læger i forskningsaktivitet. Alle publikationer indberettes til PURE.

I Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme har vi løbende samarbejde med ph.d. studerende fra andre afdelinger, hvor vi er behjælpelige med rekrutteringen til projekter af forskellig art. Det forventes at HU-lægen

er opdateret om disse projekter og indgår aktivt i arbejdet med rekrutteringen. I forbindelse med vores status som Steno-partner har vi ligeledes en del projekter udgående fra SDCA, som vi er en del af.

1.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. Som ansat i Hospitalsenhed Midt har du adgang til en lang række medicinske tidsskrifter, opslagsværker (f.eks. *UpToDate*), samt diverse E-bøger via Clinical Key.

Der er ved Hospitalsenheden ansat bibliotekarer, som kan være behjælpelige med at fremskaffe litteratur samt hjælpe med adgange til diverse kilder. Nedenfor er angivet en oversigt over litteratur, som uddannelseslægen forventes at orientere sig i:

- **E-dok.rm.dk:** Dokumentsamling, der indeholder en lang række lokale og regionale dokumenter, herunder kliniske retningslinjer/instrukser. Husk at logge ind med dit Regions ID, så du kun søger i dokumenterne gældende for Diagnostisk Center.
- **UpToDate:** Amerikansk internetbaseret opslagsværk, der jævnligt revideres. God søgefunktion, der kan anvendes til at besvare specifikke kliniske problemstillinger.
- **Clinical Key:** E-bogssamling, der indeholder en lang række intern medicinske værker samt mere specialespecifikke lærebøger (login fås ved Hospitalsenhedens bibliotekarer).
- **Pubmed:** Amerikansk søgemaskine, der primært dækker videnskabelige artikler indekseret i MEDLINE databasen.
- Lægehåndbogen
- Pro.medicin
- Institut for Rationel Farmakoterapi (IRF)
- De medicinske selskabers nationale behandlingsvejledninger. For endocrinologi henvises til [Nationale behandlingsvejledninger - Dansk Endokrinologisk Selskab \(endocrinology.dk\)](http://endocrinology.dk)

2. Anden ansættelse - Hormon- og Knoglesygdomme (HoK), Aarhus Universitetshospital.

Der vil under ansættelsen være funktionstid ved Steno Diabetes Center Aarhus (SDCA), Aarhus Universitetshospital.

2.1 Præsentation af afdelingen

HoK: <https://www.auh.dk/afdelinger/hormon-og-knoglesygdomme>

SDCA: <https://www.auh.dk/afdelinger/steno-diabetes-center-aarhus-klinik>

Hormon- og Knoglesygdomme (HoK), Aarhus Universitetshospital, er en stor medicinsk endokrinologisk afdeling, der varetager højt specialiserede funktioner og regionsfunktioner inden for specialet, men som i sengeafsnittet også behandler patienter med intern medicinske tilstande.

HoK råder over ét sengeafsnit på 28 senge, kaldet Medicinsk Senge Afsnit (MSA), der er opdelt i team 1 og team 2. Ud over behandling og pleje af patienter med interne medicinske tilstande har afsnittene også højt specialiserede funktioner og regionsfunktioner for diverse endokrinologiske lidelser, hvilket ligeledes gør sig gældende i ambulatoriet. De ambulante funktioner i HoK er opdelt i fire klinikker: Klinik for Stofskiftelidelser, Klinik for kalksygdomme, klinik for Hypofyse- Gonade- og Binyresygdomme samt Diagnostisk Klinik hvor der varetages udredning af okkult cancer og uafklarede intern medicinske tilstande. Ambulant behandling af diabetes samt adipositas/bariatri er overgået til Steno Diabetes Center Aarhus (SDCA), som er en selvstændig enhed med sin egen ledelse. De to afdelinger udgør det samlede speciale, og der er således et meget tæt samarbejde mellem HoK og SDCA, f.eks. afholdes der fælles morgenkonference for læger ansat i HoK og SDCA samt videnskabelige torsdagsmøder hvor man alt efter emne/interesse er velkommen til at deltage på enten HoK eller SDCA. Alle uddannelseslæger er formelt set ansat i HOK som ligeledes oppebærer det uddannelsesmæssige ansvar. Afdelingen bidrager til arbejdet i Akutafdelingen med diagnostik og behandling af patienter med et meget bredt udsnit af interne medicinske lidelser.

2.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som uddannelseslægen følger. Introduktionsprogrammet fremsendes til den uddannelsessøgende i god tid inden ansættelsens start. Yderligere formel introduktion til afdelingen foregår elektronisk via "Guide"-app'en.

2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Afdelingen har 2 UAO'er og 3 UKYL'er, der deles om det uddannelsesmæssige arbejde.

I følgende link er den overordnede organisering af den lægelige videreuddannelse beskrevet: <https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

2.1.3 Uddannelsesvejledning

Der er afsat tid til vejledersamtaler, hvor den individuelle uddannelsesplan udarbejdes i samråd med hovedvejlederen, så de beskrevne kompetencer kan opnås under ansættelsen. Hovedvejlederen er ansvarlig for at planlægge den første vejledersamtale, som afholdes inden for de første 14 dage af ansættelsen. De øvrige vejledersamtaler planlægges i samarbejde mellem uddannelseslægen og hovedvejleder. Ved disse samtaler opfølges/justeres den individuelle uddannelsesplan og der gives karrierevejledning. Dokumentation for afholdte samtaler skal ske på de skemaer, som findes på LVU AUH's hjemmeside for Introduktions-, Justerings- og Slutsamtalen (<https://www.fagperson.auh.dk/job-uddannelse/lagelig-videreuddannelse/vejledning/>).

Den individuelle uddannelsesplan (introduktionssamtalen) og dokumentation for justerings- og slutsamtaler skal sendes i kopi til hovedvejleder og uddannelsesansvarlige overlæge umiddelbart efter hver samtale. Ansvar for påhviler den uddannelsessøgende læge, og der kræves godkendelse af UAO. Elektronisk kopi uploades efterfølgende af den uddannelsessøgende læge til uddannelseslaege.dk

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre formel kompetencevurdering og -godkendelse. Afdelingens UAO'er og UKYL'er kan altid kontaktes ved behov for vejledning.

Den generelle beskrivelse af samtalsystemet finder du via dette link:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse>

2.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

Under ansættelsen på HoK har uddannelseslægen funktion på stuegang og i ambulatorie, foruden vagt i Akutafdelingen og vagt i MSA hvilket i aften/nattevagter også omfatter vagtfællesskab med Ældre- og Lungesygdomme. HoK og SDCA har en række udefunktioner, hvor afdelingens speciallæger tilser patienter med endokrinologiske sygdomme på f.eks. neurokirurgisk afdeling, nyremedicinsk afdeling, børneafdeling og gynækologisk-obstetrisk afdeling. Uddannelseslægen vil ikke have selvstændige funktioner i forbindelse hermed, men kan, hvis der er interesse for det, få mulighed for at deltage sammen med speciallægen.

2.2 Uddannelsesplanlægning

Læring i afdelingen er primært arbejdsbaseret mesterlære, dels superviseret arbejde under stuegangen, i ambulatoriet og under vagtarbejdet tilpasset efter uddannelseslægens kompetencer, og dels gennemgang af patientforløb sammen med de kliniske vejledere (audit). Det er vigtigt, at uddannelseslægen opsøger læringsmuligheder og anvender mulighederne for feedback og supervision.

2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

Arbejdet i ambulatoriet er teambaseret, og der er altid mindst en speciallæge til stede. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollegaer og ambulatoriepersonalet (der foregår særskilt introduktion i ambulatoriet for HoK og SDCA). Arbejdet i ambulatoriet består dels i journaloptagelse på nyhenviste ambulante patienter dels i kontrol af allerede kendte patienter. Der afholdes tværfaglige teamkonferencer i de enkelte teams/klinikker med deltagelse af plejepersonalet og læger, hvor mulige komplicerede patientforløb diskuteres.

I SDCA vil HU-lægerne have faste ambulatorie-dage under hele deres 3 års uddannelsesforløb, hvor det tilstræbes, at patienterne får et kontinuerligt forløb hos den samme HU-læge.

Stuegangsfunktionen

Arbejdsopgaverne på stuegangen vil bestå i udredningen og behandlingen, inkluderende vurdering af symptomatologi/sygdomsgrad, udarbejdelse af behandlingsplan i samarbejde med patienten, herunder stillingtagen til det fortsatte behandlingsniveau, information af pårørende om udredning og videre forløb efter patientens accept, planlægning af udskrivelser og evt. opfølgning hos egen læge. Dette vil involvere udarbejdelse af evt. henvisninger og epikriser. Stuegangen på sengeafsnittet foregår i teams, således at sengeafdelingen er opdelt i 2 teams, der har tilknyttet faste overlæger/speciallæger. Der er altid mindst 3 læger i hvert team til stuegang, hvoraf den ene er speciallæge. Inden stuegangen begynder, fordeles patienterne efter lægernes kompetencer, og der er afsat tid til at sætte sig ind i de enkelte patienters sygdomsforløb. Der afholdes en tværfaglig teamkonference med deltagelse af plejepersonalet og læger, hvor de enkelte patientforløb diskuteres.

Vagtfunktion

Vagtarbejdet er nøje beskrevet i introduktionsmaterialet, herunder også mødetider. Vagtarbejdet består af følgende funktioner:

Endokrinologisk bagvagt:

I denne funktion besvares et stort antal interne og eksterne forespørgsler. Således telefoniske henvendelser fra både primærsektoren, fra samarbejdspartnere på AUH og fra regionshospitalerne. Herudover stuegang på de i intensiv afdeling indlagte patienter og fysiske såvel som "skrivebords" tilsyn. Endokrinologisk bagvagt er desuden mødeleder for morgen- og middagskonference i Hok, og deltager i "Tornado-funktionen" i AKUT kl. 15 hvor der kan forventes at skulle laves gennemgang på 1-2 endokrinologiske og/eller intern medicinske patienter. Er endeligt ansvarlig for modtagelse af specialepatienter med åben indlæggelse i MSA.

MSA vagt:

Tale om en nattevagt i vagtfællesskab med Ældre- og Lungesygdomme. Man betjener således vagtfunktionen i de tre sengeafsnit, og ledsages indtil kl. 21 af en forvagt.

Medicinsk bagvagt AKUT:

De mest rutinerede HU-læger indgår i dækning af den medicinske bagvagt i dagtid i Akutafdelingen.

Generelt om vagtarbejdet:

Under vagtarbejdet en man i berøring med et stort antal intern medicinsk patienter. Som medicinsk bagvagt kan man i dagtid søge sparring med afdelingens speciallæger, aften/nat den endokrinologiske beredskabsvagt. Som MSA vagt er der mulighed for sparring med hver af de tre afdelingers beredskabsvagt. Funktion i Akutafdelingen er del af en fællesvagt med deltagelse af en stor del af de øvrige medicinske afdelinger. I Akutafdelingen er der altid speciallæger i tilstedeværelsesvagt. Der vil ligeledes være fine muligheder for via kontakt til det erfarne plejepersonale at lade sig vejlede omkring kontakt og kommunikation med patienter og pårørende. Sværhedsgraden af arbejdet i vagten er tilpasset uddannelseslægens niveau, så der tilbydes et trygt læringsmiljø for at sikre læringsprogression

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetence. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier (SST.DK).

I nærværende uddannelsesprogram findes anvisning på, i hvilke delansættelser og hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm. Læringsrammer og kompetencevurderingsmetoder vælges for den enkelte ansættelse. Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse på det konkrete ansættelsessted er ligeledes beskrevet:

Til kompetencevurdering på HoK samt SDCA anvendes direkte observation vha. kompetencekort, struktureret interview, struktureret gruppeevaluering og 360 graders feedback.

Kompetencevurdering sker løbende gennem uddannelsesforløbet, således at kompetencerne senest er opnået på de i uddannelsesplanen fastsatte tidspunkter.

De kliniske kompetencer opnås under det daglige arbejde, både i forbindelse med vagt-, stuegangs- eller ambulatoriefunktionerne, og alle mere erfarne kollegaer fungerer her som daglige kliniske vejledere.

Kompetence-evalueringen foregår i stor udstrækning ved case-baserede diskussioner, audit af journalmateriale og ved struktureret interview med hjælp fra hjælpeskemaerne, og foregår oftest i forbindelse med vejledersamtalerne med hovedvejlederen.

Selve kompetence-godkendelsen foregår i stor udstrækning ved struktureret interview med hjælp fra hjælpeskemaerne. For de endokrinologiske kompetencer foregår dette desuden også ved en struktureret gruppeevaluering.

Struktureret gruppeevaluering:

Her mødes alle HU-læger 3 x årligt (januar, april og oktober; således i alt 9 gange under HU-forløbet), med en evalueringsgruppe bestående af 1 grenspecialiseret professor/overlæge samt de 2 uddannelsesansvarlige overlæger som ordstyrere.

Herved sikres en ensartet vurdering af den uddannelsessøgende, og vurderingen foretages af flere speciallæger på en gang. Det er en forudsætning for, men ikke tilstrækkeligt til godkendelse af kompetencerne, at HU-lægen har deltaget i disse gruppeevalueringer. De enkelte kompetencer bedømmes efter gruppeevalueringerne hver gang sammen med vejleder ved hjælp af generiske kompetencekort til case-baserede strukturerede interviews.

360 graders evaluering:

Evalueringen af en del af kompetencerne (FIM 2-9 & E10-11) suppleres af en 360 graders evaluering, som gennemgås sammen med den uddannelsessøgende og afdelingens 360 graders feedback-facilitator. I den forbindelse udarbejdes en skriftlig handleplan for opfølgning som vil indgå i de efterfølgende samtaler med hovedvejlederen.

Tabellen nedenfor giver et overblik over det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i 2. delansættelse af uddannelsesforløbet, hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen, og på hvilket tidspunkt kompetencen forventes godkendt. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Definition af kompetenceniveau er adapteret fra Dreyfuss (Dreyfuss SE & Dreyfuss HL. Mind over Machine. New York, Free Press, Macmillian, 1986, pp. 16-51)

- Novice: har hørt, set eller læst om. For proceduren gælder det, at man som minimum skal have set proceduren udført.
- Begynder: genkender tilstande, husker retningslinjer. Kan håndtere simple situationer, behov for supervision ved mere komplekse situationer.
- Kompetent: arbejder oftest selvstændigt, klarer avanceret problemløsning. Deltager i professionelle netværk, kan lede teams. Enkelte mangler. Lejlighedsvis supervision.
- Kyndig: håndtere komplekse tilstande. Velovervejet. Underviser andre. Lejlighedsvis supervision/konferencebeslutninger.

Endokrinologiske kliniske kompetencer		Opnået erfaringsniveau									
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
E1: T1DM	Gennemføre visitation, behandling og kontrol af patienten med T1DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af senkomplikationer, herunder samarbejde internt og eksternt om det kroniske forløb. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E1 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E3: Ernæringsrelaterede sygdomme	Redegøre for livsstilsfaktors betydning, komplikationer, medicinske og kirurgiske behandlingsmuligheder samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E3 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E5: Calciummetaboliske sygdomme	Redegøre for udredning, behandling, tværfagligt samarbejde og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E5 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V

E6: Thyreoidesygdomme	Redegøre for diagnostik, behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E6 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E7: Hypofysesygdomme	Gennemføre visitation samt redegøre for diagnostik, medicinsk og kirurgisk behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel Struktureret interview, i henhold til skema E7 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E8: Binyresygdomme	Gennemføre visitation samt redegøre for diagnostik, medicinsk og kirurgisk behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel Struktureret interview, i henhold til skema E8 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E9: Gonadesygdomme	Redegøre for initial diagnostik, herunder differentialdiagnoser, samt opstille plan for behandling, kontrol og information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E9 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A	A	A	A	A	A	A	A X	A	A	A

E10: Leder, administrator, akademiker	Deltager aktivt i opgaver relateret til organisering og ressourceforbrug, retlige og etiske problemstillinger samt egen faglig udvikling, vejledning af læger under speciallægeuddannelse, afdelingens forskning og udvikling Leder-administrator, akademiker, samarbejder, kommunikator 360 graders feedback, i henhold til skema E 10a (vejlederskema) og E10b (skema til bedømmere) http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------------------	-------	-------

Intern medicinske kompetencer		Opnået erfaringsniveau									
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
FIM-2	Varetage god kommunikation	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
	360-graders feedback								X		
FIM-9	Udviser vilje og evne til kontinuerligt at opsøge ny viden, vurdere og udvikle egen ekspertise samt bidrage til udvikling af andre og faget generelt.	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
	Bedømmelse af opgave og præsentation. Kompetencekort FIM9 Kompetencekort til brug ved stuegang FIM6,										

Novice
Begynder
Kompetent
Kyndig

Funktion for kompetenceopnåelse

A = Ambulatorium

S = Stuegang

V = Vagt

2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen. (henviser i øvrigt til det uddannelsesmæssige årshjul)

	Indhold	Hyppeghed	Deltagere	Læring
Morgenkonference i fælles akutafdelingen	Rapport fra afgående vagthold Fordeling af arbejdsopgaver	Alle dage	Læger der deltager i vagten	– Overlevering af patientansvar – Patientforløb – Organisation – Rapportering af patientforløb
Fælles morgenkonference for HoK og SDCA	Fordeling af arbejdsopgaver Undervisning ved afdelingens læger på skift	Alle hverdage	Alle læger	– Undervisning – Medicinsk ekspert – Akademiker
Teamkonference i forbindelse med stuegang eller ambulatoriet	Gennemgang af patientforløb	Alle hverdage	Læger, der er tilknyttede de forskellige teams, samt plejepersonale	– Patientforløb – Organisation – Samarbejde
Middagskonference for HoK og SDCA (holdes separat)	Supervision på kliniske problemstillinger	Alle hverdage	Alle læger	– Patientforløb – Overlevering af patientansvar – Organisation – Samarbejde
Eftermiddagskonference i fælles akutafdelingen (Vagtoverlevering)	Rapportering af tilsete og meldte akutte patienter. Overblik over opgaver i vagten	Alle hverdage	Afgående og tilgående læger i vagt	– Patientforløb – Overlevering af patientansvar – Organisation
Onsdagsundervisning	Ekstern underviser	Hver onsdag, hvor der ikke afholdes andre møder	Alle læger	– Medicinsk ekspert
Videnskabelige torsdagsmøder (afholdes separat i både HoK og SDCA)	Fremlæggelse af videnskabelige resultater/Journalclub	Hver torsdag, hvor der ikke afholdes andre møder (se nedenfor)	Alle læger og videnskabelige ansatte	– Akademiker
Fælles lægemøde	Vurdering af uddannelsen i afdelingen Information fra afdelingsledelsen	Sidste onsdag i måneden	Alle læger	– Organisator – Samarbejder – Professionel
Staff meeting		Første onsdag i måneden	Alle læger på Skejby Sygehus	– Medicinsk ekspert
Yngre lægemøde	Organisatoriske problemstillinger mm for	1. torsdag i hver	Alle yngre læger på HoK	– Ledelse

	YL	måned		– Organisation
Struktureret gruppeevaluering for HU-læger	Supervision /gennemgang af de forskellige endokrinologiske kliniske kompetencer	Torsdag 3 x årligt i januar, april og oktober	Alle HU-læger	– Medicinsk ekspert
Vejleder forum	Vurdering af uddannelseslægenes kompetencer og progression under uddannelsesopholdet i afdelingen	Torsdag 4 x årligt i marts, juni, okt. og dec.	Aller læger på HoK og SDCA	– Ledelse – Organisation
Uddannelsesdage	Undervisning i endokrinologi	Torsdag 1 gange årligt i november	Alle yngre læger på HoK	– Medicinsk ekspert
Simulationstræning	Simulationstræning i akutte medicinske tilstande	Torsdag eller onsdag 2 x årligt i marts og september	Yngre læger og plejepersonale på HoK	– Medicinsk ekspert

2.4.1 Undervisning

Se ovenstående (punkt 2.4) samt uddannelsesmæssigt årshjul.

2.4.2 Kursusdeltagelse

Se afsnit 1.4.2

2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage/returdage

Der indgår ikke planlagte fokuserede ophold i HU-forløbet, men det har været kutyme, at man har uddannelsesdage på nuklearmedicinsk afdeling mhp. information om de nuklearmedicinske metoder/undersøgelser, der anvendes inden for endokrinologien samt i øjenafdelingen mhp. klinisk vurdering af patienter med graves orbitopati.

2.6 Forskning og udvikling

HoK og SDCA har en meget stor videnskabelig produktion inden for endokrinologi og er førende både nationalt og internationalt. Der er mulighed for at kontakte afdelingens professorer og lektorer med henblik på vejledning omkring afdelingernes forskning.

Link til afdelingens hjemmeside omkring forskning på Aarhus Universitetshospital
(<http://www.en.auh.dk/departments/departments-of-endocrinology-and-internal-medicine/research/>)

2.7 Anbefalet litteratur

Da intern medicin og medicinsk endokrinologi forudsætter en stor grad af teoretisk viden, kan det anbefales, at uddannelseslægen læser op på relevante faglige emner og holder sig opdateret med de nationale behandlingsvejledninger (NBV), der ligger på de forskellige speciale-specifikke selskabers hjemmesider, se nedenstående links.

- Dansk Endokrinologisk Selskab: <http://www.endocrinology.dk/>
- Dansk Cardiologisk Selskab: <https://www.cardio.dk/>
- Dansk Lungemedicinsk Selskab: <https://www.lungemedicin.dk/>

- Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi: <https://www.dsgh.dk/>
- Dansk Selskab for Infektionsmedicin: <http://www.infmed.dk/>
- Dansk Hæmatologisk Selskab: <https://www.hematology.dk/>
- Dansk Reumatologisk Selskab: <https://danskeumatologi.dk/>
- Dansk Selskab for Akutmedicin: <https://www.dasem.dk/>

3. Tredje ansættelse - Medicinsk Diagnostisk Center, HE Midt

3.1 Præsentation af afdelingen

Se afsnit 1.1

3.1.1 Introduktion til afdelingen

Se afsnit 1.1.1

3.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Se afsnit 1.1.2

3.1.3 Uddannelsesvejledning

Se afsnit 1.1.3

3.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

I 3. ansættelse lægges der op til at HU-lægen bliver tilknyttet Medicinsk Sengeafsnit 1, hvor det forventes at HU-lægen gradvis kan indgå i teamet, som senior stuegangsgående læge med supervisionsfunktion.

HU-lægen indgår under 3. ansættelse som udgangspunkt i bagvagtslaget. Der kan dog foretages individuelle vurderinger afhængigt af kompetencer.

I 3. ansættelse af hoveduddannelsen vil HU-lægen være tilknyttet Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme.

3.2 Uddannelsesplanlægning

Se afsnit 1.2

3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Ambulatoriefunktion

I løbet af 3. ansættelse vil der foruden en videreudvikling af kompetencerne opnået i 1. og 2. ansættelse være øget fokus på kontrol og behandling af type 1 diabetes inkl. en introduktion til insulinpumpebehandling og brugen af tekniske devices. HU-lægen forventes også at kunne agere supervisor for mindre erfarne kollegaer.

Foruden varetagelse af de store endokrinologiske sygdomme på hovedfunktionsniveau har Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme i Viborg i samarbejde med SDCA regionsfunktion i ernæringsrelaterede sygdomme. Dette vil HU-lægen blive introduceret til i løbet af 3. ansættelse. HU-lægen vil her under supervision af speciallæge foretage forundersøgelse med indstilling af patienter til bariatrisk kirurgi og efterfølgende kontroller. I forbindelse med dette samarbejde med SDCA er der etableret Multidisciplinær Konference (MDT), der afholdes cirka hver 2. måned med deltagelse af medicinske læger, diætister og sygeplejersker fra Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme i Viborg og fra SCDA, samt læger og sygeplejersker fra Mave-tarmkirurgisk Afdeling i Viborg. I 3. ansættelse tilstræbes det at HU-lægen har minimum 1 fast ambulatoriedag om ugen i Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme.

Multidisciplinær konference

I 3. ansættelse vil uddannelseslægen deltage i MDT-konferencen. Efter at have deltaget i 1-2 konferencer vil uddannelseslægen få ansvar for at fremlægge egne patienter på konferencen under supervision fra mere erfarne kollega. MDT-konferencerne gennemføres altid med tilstedeværelse af en eller flere speciallæger fra de involverede afdelinger.

3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Tabellen / figuren nedenfor giver et overblik.

Endokrinologiske kliniske kompetencer – 3. delansættelse		Opnået erfaringsniveau									
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
E2: T2DM	Gennemføre visitation, behandling og kontrol af patienten med T2DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af senkomplikationer, herunder samarbejde internt og eksternt om det kroniske forløb. Medicinsk ekspert, kommunikator, Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Diabetes mellitus og ernæringsrelaterede sygdomme. Mdr. 10- 12. 14 samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E2 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E4: Osteoporose	Gennemføre visitation samt redegøre for udredning, behandling samt inklusiv information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E4 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E11: Professionel	Viser evne til vurdering af egen kunnen og behov for yderligere læring, viser evne til at kunne erhverve medicinske ekspertkompetencer, viser evne til sprogligt, kulturelt og personligt at udvise professionel lægelig adfærd. Professionel, leder-administrator, akademiker, samarbejder, kommunikator Samlet porteføljevurdering, i henhold til skema	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V

	E 11 (udfærdiges efter hvert uddannelsesophold) http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Intern medicinske kompetencer – 3. delansættelse		Opnået erfaringsniveau									
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
FIM-3	Samarbejde med andre personalegrupper, patienter og pårørende 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X
FIM-4	Agere professionelt 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X
FIM-5	Lede og organisere 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X

Novice
Begynder
Kompetent
Kyndig

Funktion for kompetenceopnåelse

A = Ambulatorium

S = Stuegang

V = Vagt

3.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Se afsnit 1.4

3.4.1 Undervisning

Se afsnit 1.4.1

3.4.2 Kursusdeltagelse

Se afsnit 1.4.2

3.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Se afsnit 1.5

3.6 Forskning og udvikling

Se afsnit 1.6

3.7 Anbefalet litteratur

Se afsnit 1.7

4. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Der henvises til nedenstående link for information om evaluering af den lægelige videre uddannelse:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

5. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted:

<https://www.fagperson.auh.dk/afdelinger/hormon--og-knoglesygdomme/uddannelse/>

<https://www.fagperson.hospitalsenhedmidt.dk/afdelinger/medicinsk-diagnostisk-center>

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse:

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside:

Dansk Endokrinologisk Selskabs hjemmeside (DES)

Sundhedsstyrelsen:

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning [Karrierecoaching](#)

Karriereværket https://www.laeger.dk/media/brslsubd/karrierevaerket_2014.pdf